

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG ĐẠO ĐỨC XÂY DỰNG PHONG CÁCH LÀM VIỆC CỦA NGƯỜI CÁN BỘ CƠ SỞ THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

LÊ THANH HẢI

Trường Chính trị tỉnh Quảng Bình

Khi nói về vai trò của cán bộ, V.I.Lênin cho rằng, sau khi có đường lối, chính sách đúng, thì cán bộ quyết định tất cả, quyết định ngay cả vận mệnh của đường lối, chính sách ấy: “Nghiên cứu con người, tìm những cán bộ có bản lĩnh. Hiện nay, đó là then chốt; nếu không thế thì tất cả mọi mệnh lệnh và quyết định sẽ chỉ là mớ giấy lộn”.

Cũng nói về cán bộ, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Cán bộ là những người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng. Vì vậy, cán bộ là cái gốc của mọi công việc”. “Công việc thành công hay thất bại đều do cán bộ tốt hay kém”.

Nghị quyết Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII về chiến lược cán bộ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước xác định: “Cán bộ là nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng, gắn liền với vận mệnh của Đảng, của đất nước và chế độ, là khâu then chốt trong công tác xây dựng Đảng”.

Liên quan đến công tác cán bộ và xây dựng đội ngũ cán bộ, phát biểu khai mạc Hội nghị lần thứ hai, Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XIII), cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhấn mạnh: “Cố gắng xem xét một cách tổng thể, sắp xếp hợp lý nhất trong điều kiện có thể; căn cứ vào tiêu chuẩn chung của cán bộ; cần chú trọng năng lực, sở trường, chuyên môn được đào tạo, kinh nghiệm công tác và chiều hướng phát triển; kết hợp yêu cầu trước mắt với bước chuẩn bị cho các khóa tiếp theo, bảo đảm

tính kế thừa và phát triển”.

Như vậy, xuyên suốt quá trình trưởng thành, phát triển, Đảng, Nhà nước ta luôn đặc biệt coi trọng việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, xây dựng phong cách người cán bộ cơ sở theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Phong cách làm việc Hồ Chí Minh là những bài học quý báu đối với cán bộ, đảng viên và Nhân dân, nhất là khi toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đang tích cực triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương số 4-NQ/TW về “tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò của đội ngũ cán bộ, Người coi “cán bộ là cái gốc của công việc”, “cán bộ là cái dây chuyền của bộ máy”. Vì thế, Người rất quan tâm đến xây dựng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng, trong đó xây dựng rèn luyện phong cách công tác. Trong phạm vi bài viết này, chỉ đề cập tìm hiểu cụ thể phong cách làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh và việc học tập, vận dụng phong cách làm việc của Người trong cán bộ, đảng viên, cán bộ cơ sở.

Bác Hồ nói: “Cán bộ nào thì phong trào đó”. Cán bộ cơ sở là những người hàng ngày trực tiếp với Nhân dân, tuyên truyền, giáo dục, giác ngộ, tổ chức Nhân dân thực hiện mọi chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước ở cơ sở. Trong hoạt động thực tiễn, có khi một số công việc đạt hiệu quả thấp không phải do nghị quyết, phương hướng sai mà cái chính là do phong cách tư duy, cách làm, cách ứng xử của người cán bộ lãnh đạo. Hiện nay, đội ngũ cán bộ cơ sở phần lớn đã được

đào tạo chính trị, chuyên môn, nghiệp vụ; mặt khác cơ sở vật chất trang thiết bị, điều kiện làm việc tốt hơn trước rất nhiều, nề nếp, phong cách lãnh đạo, hiệu quả công việc có tiến bộ hơn.

Tuy vậy, vẫn còn một số cán bộ, đặc biệt là cán bộ thuộc diện xã, phường, thị trấn họ làm việc còn nặng theo sự vụ, chưa thể hiện rõ phong cách sâu sát cơ sở, có trường hợp biện lý do để không sinh hoạt với Nhân dân nên trong quá trình lãnh đạo có những quy định mang tính áp đặt và đó cũng là nguyên nhân sâu xa dẫn đến phong trào cách mạng của quần chúng đạt hiệu quả thấp, thậm chí không thực hiện được. Trong chỉ đạo điều hành, một số cán bộ tỏ ra lúng túng, không có phương án kịp thời, thiếu khách quan, trung thực trong xử lý công việc, đặc biệt là trong nhận xét đánh giá với Nhân dân và cán bộ cấp dưới. Ai thân quen với mình thì nường nhẹ và cho tốt, ai không thân quen thì cho xấu. Một số cán bộ trong quá trình lãnh đạo, quản lý do thiếu phương pháp, cách làm thiếu khoa học, chưa có quy trình, quy chế làm việc rõ ràng nên hiệu quả công việc đạt thấp. Nguyên nhân chủ yếu là “do tính cầu thả trong xếp đặt”. Có lãnh đạo nhận được các bản tổng kết, các chỉ thị, nghị quyết, các giấy tờ mời dự họp họ đều nhét vào một cặp, bỏ chung vào một túi với các loại văn bản khác mà không có sự phân loại tư liệu nên khi cấp trên về kiểm tra hoặc cần tư liệu để làm việc thì họ rất lúng túng, mất nhiều thời gian cho việc sưu tầm tìm kiếm, thậm chí có những tư liệu rất quan trọng bị thất lạc, mất mát. Một số cán bộ mới lên chức, lên quyền thì đã tỏ ra quan liêu mệnh lệnh, tham ô, tham nhũng, lãng phí của công, có nghĩa là họ “tự đánh mất mình” và bị quần chúng oán ghét. Số cán bộ này thường nói nhiều, làm ít, nói không đi đôi với làm, lý luận không gắn liền với thực tiễn.

Nhìn chung qua nghiên cứu, khảo sát nhận thấy, đội ngũ cán bộ cơ sở hiện nay chưa đáp ứng với yêu cầu sự nghiệp đổi mới, đặc biệt công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Để thực hiện nhiệm vụ mới, khó khăn, phức tạp này đòi hỏi mỗi cán bộ tự mình vươn lên, tự mình rèn luyện,

trước hết sống và làm việc theo tư tưởng, phong cách Hồ Chí Minh vĩ đại. Khi nói đến xây dựng phong cách người cán bộ cơ sở, trước hết là xây dựng phương pháp tư duy khoa học. Phương pháp này đòi hỏi người cán bộ phải có tư duy cao, trong lúc đó nhiều số liệu, nhiều sự kiện xảy ra đồng thời đòi hỏi người cán bộ phải bình tĩnh để tìm hiểu, nhìn nhận, phân tích, tổng hợp để từ đó đánh giá kết luận cho chính xác và nhất thiết không để sai sót một sự kiện nào thì người cán bộ phải có tư duy khoa học kể cả trong việc làm và hành động. Chính nhờ phương pháp này mà bao nhiêu thực tiễn sinh động, phức tạp giữa vô vàn quan điểm khác nhau, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tìm hiểu, phân tích, tổng hợp khái quát, từ đó có kết luận rõ ràng chính xác. Trong mọi công việc, Bác Hồ đều tiến hành khẩn trương, nhịp nhàng, nề nếp không bị động, không bỏ sót dù việc to hay việc nhỏ. Người có kế hoạch hàng ngày, hàng tuần, gặp việc đột xuất Bác dành thời gian bù vào, do nhu cầu của công việc, có khi Người làm việc đến hai, ba giờ sáng. Phong cách người cán bộ còn thể hiện nói đi đôi với làm, lý luận phải gắn với thực tiễn, cán bộ cơ sở phải là tấm gương mẫu mực để cho Nhân dân noi theo, thực hiện lời Bác Hồ dạy: “Cán bộ đi trước, làng nước theo sau”, “cán bộ phải lo trước thiên hạ, vui sau thiên hạ”, cán bộ là “công bộc của Nhân dân”. Người nói, trước mặt quần chúng không phải ta viết vài chữ cộng sản là được họ yêu mến mà thể hiện bằng lời nói, bài viết của họ có đúng như họ làm không. Do đó, phải xây dựng phong cách người cán bộ cơ sở nói ít làm nhiều, nói gắn với làm, tránh nói một đường làm một nẻo.

Phong cách người cán bộ cơ sở không chỉ thể hiện trong tư duy, việc làm mà cả trong phương pháp ứng xử. Thể hiện rõ trong khi làm việc phải chừng chặc, nghiêm túc, bảo đảm nguyên tắc nhưng người cán bộ phải tạo lập được bầu không khí thân mật, dễ gần, ngôn ngữ rõ ràng, dễ hiểu, có tính thuyết phục cao mà cốt lõi là vì quyền lợi của Nhân dân mà phục vụ chứ không phải tác oai tác quái lên mặt dạy đời. Chủ

tịch Hồ Chí Minh thường căn dặn cán bộ: Cái gì có lợi cho dân là phải hết sức làm, cái gì có hại cho dân là phải hết sức tránh. Do vậy, người cán bộ khi giải quyết công việc là phải hết sức nhanh gọn, tránh phiền hà cho Nhân dân. Phong cách người cán bộ cơ sở còn thể hiện ở chỗ làm việc phải theo kế hoạch hàng ngày, hàng tuần, mọi công việc từ to đến nhỏ phải tỉ mỉ, chi tiết; các chứng từ sổ sách, tư liệu phải có sự phân loại làm sao cho dễ nhớ, dễ lấy, tránh thất lạc. Bác Hồ thường căn dặn cán bộ trong công việc phải đặt ra chương trình, kế hoạch cho sát thì mới có hiệu quả trong công việc.

Trong thời gian qua, cán bộ cơ sở xã, phường, thị trấn đã luôn quán triệt đến đội ngũ cán bộ, đảng viên đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh theo tinh thần Chỉ thị số 05-

CT/BCT trong công việc cũng như trong cuộc sống. Trên cơ sở nắm chắc tình hình tư tưởng, cán bộ, đảng viên, cán bộ cơ sở đã động viên, khuyến khích mỗi cán bộ, đảng viên tự xây dựng lề lối, tác phong làm việc khoa học, sáng tạo và dân chủ, phù hợp với hoàn cảnh thực tế từng người nhằm hướng tới mục tiêu nâng cao tính hiệu quả trong công việc; hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị, gắn bó với tập thể, tôn trọng tập thể, phát huy sức mạnh của tập thể đã trở thành phương châm chỉ đạo trong suy nghĩ và hành động của mỗi người cán bộ cơ sở.

Trên đây là một số vấn đề cơ bản về xây dựng phong cách người cán bộ cơ sở theo tư tưởng Hồ Chí Minh, mấu chốt là mỗi cán bộ, đảng viên chúng ta cần phấn đấu vươn lên nhằm đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc ■

TINH THẦN GƯƠNG MẪU, DÁM NÓI... (Tiếp theo trang 18)

làm đối với cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, nhất là người đứng đầu.

- Thực hiện cơ chế bảo vệ, động viên, khuyến khích cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức dám nghĩ, dám làm, dám hành động vì lợi ích chung của quốc gia, dân tộc.

- Xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, nhất là người đứng đầu có hành vi né tránh, đùn đẩy, sợ trách nhiệm, không dám làm, đặc biệt là khi để xảy ra hậu quả nghiêm trọng.

- Tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy đảng, người đứng đầu cấp ủy, thủ trưởng

cơ quan, đơn vị trong khắc phục, chấn chỉnh tình trạng né tránh, đùn đẩy, sợ trách nhiệm, không dám làm trong cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức [2].

Tin tưởng rằng, dưới sự lãnh đạo của Đảng, với sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, việc khơi dậy tinh thần đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm và khắc phục tình trạng né tránh, đùn đẩy, sợ trách nhiệm, không dám làm đối với cán bộ, đảng viên, cán bộ, công chức, viên chức, nhất là người đứng đầu trên địa bàn tỉnh Quảng Bình sẽ đạt nhiều kết quả cao trong thời gian tới ■

Tài liệu tham khảo:

1. Tiêu đề được trích trong mục đích của *Kế hoạch số 05-KH/BCĐ, ngày 16/4/2025 của Ban Chỉ đạo phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực tỉnh về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục cán, kiem, liem, chinh, chi công vụ tư.*
2. Nguyễn Xuân Trường (Chủ biên), *Nhận diện những biểu hiện “né tránh”, “đùn đẩy”, “làm việc cầm chừng”, “sợ trách nhiệm”, “không giám làm” và giải pháp khắc phục*, Nxb Công an nhân dân, 2025, tr.114-124 và tr.177-234.
3. Đỗ Hải Phú, Chính sách phát triển nguồn nhân lực khu vực công tại Việt Nam, *Tạp chí Khoa học Chính trị*, số 01/2017, tr.45.